

Č. 12.223.

Samospráva obecní: * Zvláštním hospodářským prospěchem ve smyslu § 26 zák. č. 329/21 Sb. nerozumějí se výhody, plynoucí z užívání zařízení způsobem vybočujícím z všeobecného užívání, jemuž zařízení slouží.

(Nález ze dne 20. prosince 1935 č. 22.540/33.)

Věc: Obec V. proti zemskému výboru v Praze o příspěvek podle § 26 zák. č. 329/1921 Sb.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Obecní zastupitelstvo ve V. usneslo se 13. dubna 1924, aby Ladislav P., vlastník dvora H., hradil podle § 26 zák. č. 329/21 Sb. 90% nákladu na znovu zřízení mostu přes řeku M. Vládní komisař pro zastupitelský okres nymburský zrušil k odvolání P. výměrem ze 7. listopadu 1924 toto usnesení a vyslovil, že § 26 cit. zák. nemůže býti podkladem k rozvrhu nákladů, a to proto, poněvadž onen most zvláštní hospodářský prospěch pro majitele dvora neznamená. Odvolání obce V. zamítl zemský výbor v Praze nař. rozhodnutím v podstatě proto, že velkostatek H. užívá mostu jen tou měrou, jaké jest zapotřebí k řádnému hospodaření na statku a polnostech okolních, v tom však ještě nespočívá kvalifikované používání veřejného zařízení, zakládající právní titul k požadování příspěvku podle § 26 zák. č. 329/1921 Sb.

Stížnost namítá, že bylo zjištěno, že most jest vlastně ve výhradním užívání statkáře P. a nikdo jiný nemá na tomto zařízení zájmu ani prospěchu z něho, a že tudíž, byť i se jednalo o zařízení veřejné, slouží toto zařízení výhradně užitku jednotlivce a tato výhradnost ve spojení s okolnostmi, že obec V., její obyvatelé a veřejnost vůbec ze zařízení toho nemají prospěchu žádného, znamená onen zvláštní hospodářský prospěch, který odůvodňuje požadavek příspěvku podle § 26 zák. č. 329/21 Sb.; při tom je nerozhodno, že statek H. užívá mostu způsobem, který jest dán jeho veřenou funkcí, t. j. k jízdě a chůzi přes řeku M. — — —

Tuto námitku shledal soud oprávněnou. Žal. úřad vychází ve svém rozhodnutí z názoru, že o »zvláštním hospodářském prospěchu« určitého jednotlivce ve smyslu § 26 zák. č. 329/1921 nemůže býti řeči, užívá-li tento zařízení, v daném případě komunikace, měrou obecné užívání nepřevyšující, t. j. jen tou měrou, jaká jest dána jeho vlastní potřebou, byť i dotyčného zařízení skutečně nikdo jiný neužíval, jen když je možnost takového užívání jinými osobami zachována. Podle toho má žal. úřad za to, že »zvláštní hospodářský prospěch« z komunikace může míti jen ten, kdo k ní má nějaké zvláštní užívací právo, t. j. právo užívatí jí i jiným způsobem, než oním, kterému má komunikace podle svého určení všeobecně sloužiti, kdežto ten, kdo určité komunikace užívá — a to třeba jen samojediný — způsobem posléz uvedeným, onoho »zvláštního hospodářského prospěchu« nikdy nemá.

Tento názor nemá v cit. § 26 opory. Z jeho textu plyne právě opak, že zákon má na zřeteli případy, kdy určitá zařízení svou existencí při-

nášejí jednotlivcům hospodářské výhody, aniž by se tu předpokládalo, že jednotlivci takoví by jich používali nějakým zvláštním, odchýlným a všeobecnosti nedovoleným způsobem. Tyto výhody mohou, jde-li o zařízení komunikační, spočívat v tom, že komunikace slouží ve zvláště stupňované míře dopravní potřebě jednotlivce, nebo že mu jinak (na př. usnadněním přístupu k živn. podniku a tak zvýšením jeho frekvence) je hospodářsky prospěšnou.

Veden jsa nesprávným výkladem ustanovení cit. § 26, neposuzoval žal. úřad, ač v rozhodnutí konstatuje, že komunikace, o níž jde, používá téměř výhradně dvůr H., zda důsledkem této okolnosti nemá jeho majitel z cesty a mostu »zvláštního hospodářského prospěchu« ve smyslu uvedeného předpisu. Z tohoto důvodu jest nař. rozhodnutí nezákonné. K poukazu odvodního spisu zúč. strany na to, že podle § 26 lze požadovati příspěvky na udržování jen takových zařízení, která byla zřízena za působnosti cit. ustanovení, sluší podotknouti, že mínění toto je nesprávné. Paragraf 26 odst. 1 připouští vybírání příspěvku i na »udržování těchto zařízení«. »Těmito« zařízeními se rozumějí ona, že kterých mají jednotlivci zvláštní hospodářský prospěch, a nikoli ona, jež byla již s příspěvky podle tohoto §u nově zřízena.

Č. 12.224.

Mimořádná opatření vyvolaná válkou a převratem. — Akciové společnosti: * Ze zák. č. 78/1927 Sb. nelze dovoditi, že by nové ocenění předmětů ve východiskové bilanci nesmělo býti provedeno tenkrát, byly-li tyto předměty pořízeny v méně již stabilisované.

(Nález ze dne 20. prosince 1935 č. 5034/34.)

Prejudikatura: Boh. A 12.064/35.

Věc: Firma Továrna na plstě, akc. spol. v S. proti ministerstvu vnitra o zvýšení akciového kapitálu.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Nař. rozhodnutím ze 6. října 1933 neschválilo ministerstvo vnitra v dohodě s min. financí a obchodu st-lce zvýšení akciového kapitálu na základě stabilisační bilance, sestavené k 1. lednu 1931 podle zák. č. 78/1927 Sb., a to s odůvodněním, že podle tohoto zákona lze za použití jeho daňových a poplatkových výhod nově oceniti — jak je zřejmo z dův. zprávy zákona — pouze předměty bilancované až do sestavení stabilisační východiskové bilance v peněžních jednotkách o kupní síle odlišné od kupní síly stabilisované československé koruny, st-lka však ocenila nově podle tohoto zákona také předměty, které byly pořízeny v r. 1927 a letech pozdějších, tedy předměty, které byly již před východiskovou stabilisační bilancí účtovány ve stabilisované československé měně, takže východisková stabilisační bilance nevyhovuje zákonu č 78/1927 Sb.